

Det må anses for mindre heldigt, at der måske gennem længere tid hersker uklarhed om disse personers statsborgerforhold; endvidere kan det medføre uheldige følger, såfremt der ved de omhandlede naturalisationer måtte være tilvejebragt tilfælde af dobbelt statsborgerret i ikke ringe omfang. Man har derfor ment fra dansk side at burde hidføre en ordning, hvorved disse ulemper undgås. Dette kan ske derved, at der gives de pågældende personer lejlighed til nu frit at træffe deres valg. Ved en sådan ordning, der er i overensstemmelse med den forannævnte henstilling fra det Forenede Kongeriges regering, vil man også straks skabe klarhed over de statsborgerlige forhold.

Man har derfor efter forhandling med de forannævnte regeringer udarbejdet det foreliggende lovforslag. Dette går ud på, at de pågældende personer får en adgang til at ratihabere deres i sin tid i en særlig situation erklærede ønske om at ville være danske. Afgives ratihabitionserklæringen, kan der ikke længere rettes den indvending mod den danske indfødsret, at den er erhvervet under tvang. I dette tilfælde opretholdes naturalisationen. Afgives erklæringen ikke, betragtes det som udtryk for, at ansøgningen om dansk indfødsret ikke dækkede over personens virkelige ønske, og naturalisationen anses derfor som ikke sket.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorledes de personer vil være stillet, som ikke afgiver erklæring om at ville være danske, og som efter lovforslaget vil blive stillet, som om de aldrig havde erhvervet dansk indfødsret, har regeringen i det Forenede Kongerige udtalt, at man vel ikke med sikkerhed kan forudsige domstolens stilling til eventuelt foreliggende tilfælde, men at man administrativt vil betragte disse personer, som om de aldrig havde mistet deres britiske statsborgerret. Den canadiske regering har udtalt, at sådanne personer vil blive behandlet som havende bevaret deres canadiske status. Derimod har regeringerne i Australien, New Zealand og Sydafrika givet udtryk for den opfattelse, at sådanne personer ikke kan anses for at have bevaret eller generhvervet britisk statsborgerret.

Da også den franske regering har indtaget samme standpunkt som regeringerne i det Forenede Kongerige og Kanada, har man ment at burde søge den i forslaget indeholdte ordning gennemført, hvilket vil give en rimelig løsning for de fleste af forslaget omfattede personer. Forsåvidt angår de få tidligere statsborgere i Australien, New Zealand og Sydafrika, som vil blive omfattet af forslaget, kan dette ganske vist med-

føre statsløshed, nemlig hvis de ikke afgiver den i § 1 omhandlede erklæring. Imidlertid er det hensigten, at indenrigsministeriet skal drage omsorg for, at der såvidt muligt tilgår hver enkelt af forslaget omfattet person meddelelse om dets indhold med oplysning om virkningen af, at erklæring afgives eller undlades; derved søges det undgået, at nogens statsborgerlige forhold ændres uden hans vidende og vilje.

Med hensyn til personer, der har erhvervet dansk indfødsret gennem den naturaliserede, enten som bipersoner ved selve naturalisationen (jfr. § 4 i lov nr. 123 af 18. april 1925) eller ved senere begivenheder, f. eks. fødsel, giftermål eller legitimation, har man anset det for rimeligt at gennemføre en tilsvarende ordning, forsåvidt de pågældende ikke kan betragtes som bipersoner efter de grundsætninger, der er indeholdt i den almindelige indfødsretslovgivning (lov nr. 252 af 27. maj 1950, der træder i kraft den 1. januar 1951). Herefter foreslås det, at også gifte kvinder samt sådanne af den naturaliserede persons børn, som i mellemtiden er fyldt 18 år eller har indgået ægteskab, skal have samme adgang til selvstændigt at råde over deres statsborgerlige forhold som den, der foreslås gennemført for den naturaliserede persons eget vedkommende.

Løvrigt bemærkes følgende til lovforslagets enkelte paragraffer:

Til § 2.

Man har ment, at der i overensstemmelse med almindelige grundsætninger om børns statsborgerlige forhold ikke er grund til at indrømme en selvstændig adgang til at afgive erklæring i henhold til § 1 for ugifte børn under 18 år. Det foreslås derfor, at sådanne børn følger forældrene efter regler, der stort set svarer til de i loven af 27. maj 1950 givne regler om bipersoner. Ægtebarn følger således faderen i de tilfælde, hvor forældrene lever i ægteskab med hinanden. Er forældrene skilt eller separeret, følger ægtebarn den af forældrene, der har forældremyndigheden. Er en af forældrene død, følger ægtebarn den overlevende, selv om denne ikke måtte være i besiddelse af forældremyndigheden. Barn udenfor ægteskab følger moderen. I undtagelsestilfælde, f. eks. hvor begge forældre (for barn udenfor ægteskab: moderen) i mellemtiden er afgået ved døden, eller hvor barnet er blevet bortadopteret, vil en særlig afgørelse kunne træffes derved, at barnet optages på en lov om indfødsrets meddelelse.